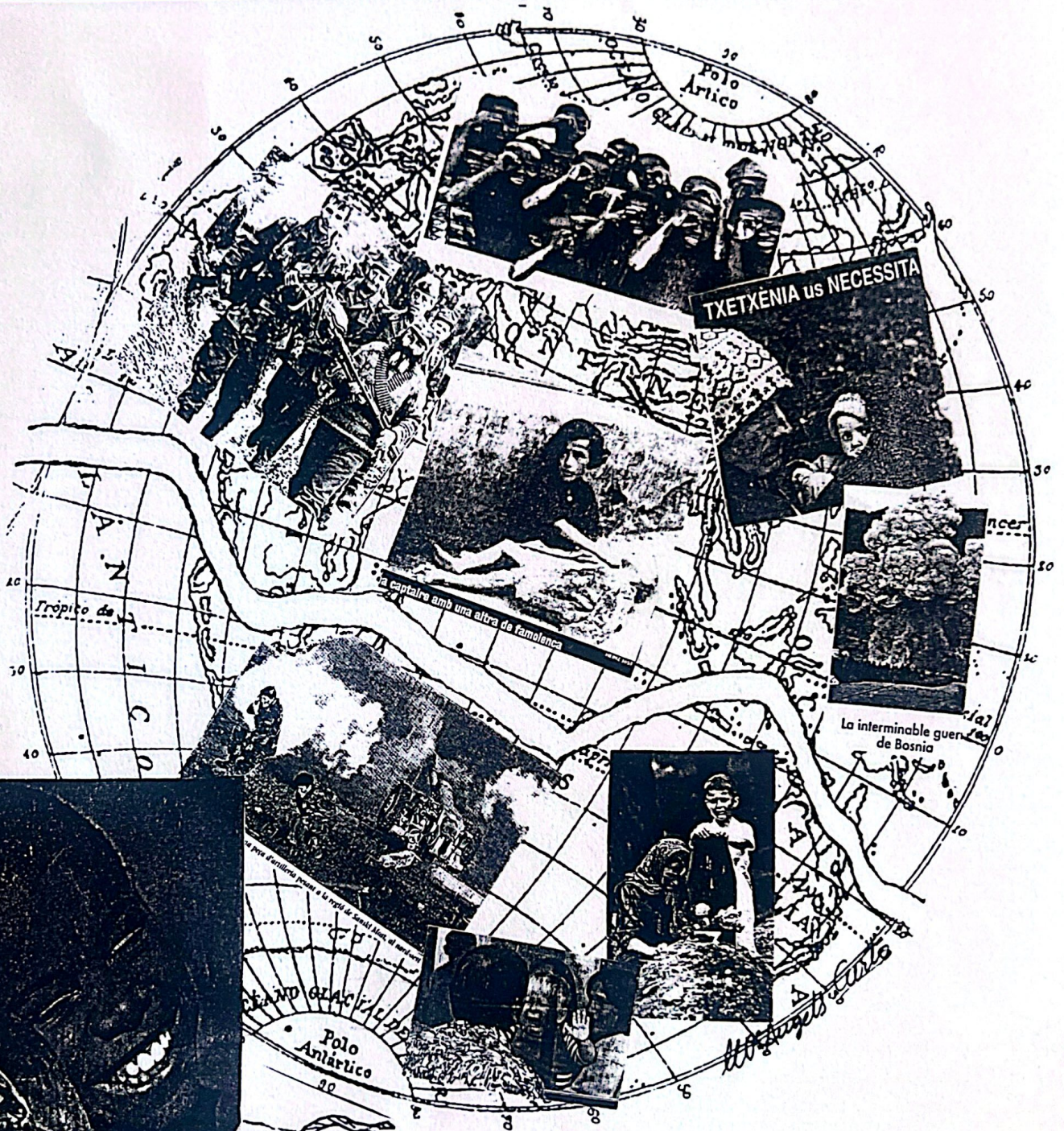

L'ateneu

ORDAL

DESEMBRE - 95

NÚM. 16

...per un món
més just.

EDITORIAL

SUMARI

EDITORIAL	1
LES ACTIVITATS DE L'ATENEU	2
FOTO-NOTÍCIA	2
PROGRAMA PARROQUIAL	3
TEATRE	4
L'ÚLTIMA VISITA	5
FIDEUÀ	5
ENDOLCIR LES FESTES	6
EL SOL	6
NADAL	7
MANUALITATS	8
UN REGAL INOBLIDABLE	9
EL COLESTEROL	10
CENT MOTS PER UN PLANY	10
SEMPRE APUNT	11
AMOR DE MARE	12
LA MANIPULACIÓ INFORMATIVA	13
½ DOTZENA DE FILOSOFIA	13
LA DROGADICCIÓ	14
L'AVI MARINO	15
HÀBITS	16
RECORDANT EL PASSAT	17
ELS SETZE JUTGES	18
BLANC O NEGRE	18
LA VELLESA	19
UN AMIC INOBLIDABLE	20
FRASES FETES I DITES	20
ENTRETENIMENT I SOLUCIONS	21
POESIES	22
UN TOC D'ALERTA	23
PROPERES ACTIVITATS	24

COORDINADOR: Magí Vendrell

REDACCIÓ: Cèlia Vendrell
Mª Àngels Curto
Miquel Pi
Mariangels Buirà
Antoni Gallart

DISSENY: Joan Sánchez

PORTADA: Mª Àngels Curto

En un obrir i tancar d'ulls, ens tomem a trobar a les portes del Nadal d'enguany. Normalment, per aquestes dates -a part de les celebracions adients a l'època- quasi bé tots acostumem a fer un balanç del que ha estat la nostra actuació durant l'any. Per la nostra part, podem comprovar amb satisfacció que la valoració d'aquest període de temps ha estat força positiva.

A part de mantenir el seu ritme normal durant tot l'any, la Junta de l'Ateneu -i com no, la pròpia entitat que sou tots vosaltres- s'enorgulleix i es complau molt d'haver pogut oferir una bona i especial Festa Major. Però no som nosaltres els únics que hem treballar perquè tot plegat surti bé. Hi ha força gent que sempre està disposada a donar un cop de mà en el moment en que més ho necessites. Des d'aquí, vull agrair sincerament la col·laboració de tots aquells que heu contribuït, durant aquest any 1995, -directa o indirectament-, al bon manteniment i millora de l'Ateneu i les seves activitats.

I com no, una d'aquestes «activitats» importants ha estat la millora de la Plaça de l'Ateneu. No cal que us comenti l'estat de les obres, ja que vosaltres mateixos ho podeu comprovar, un dia que altre.

El trasplant de les moreres -tal i com es va acordar en l'última Assemblea General- va ser fet amb molta cura i a consciència. Podem dir que sembla que totes les moreres -de moment- es troben ben plantades i en perfecte estat. La resta del projecte es va desenvolupant amb normalitat, i dia a dia, comencem a entreveure l'estructura dels locals i de la nova Plaça.

Però també som conscients dels inconvenients que em fet passar a molts de vosaltres, des del dia en que es va tallar la circulació pel Pont del Martinet. Preguem disculpin les molèsties que això ha ocasionat; ja veureu com d'aquí poc temps tot tornarà a la seva habitual normalitat.

Així doncs, amb la il·lusió que l'any nou ens doni una Plaça nova, m'acomio de vosaltres amb el desig que passeu unes molt bones festes de Nadal i un feliç any nou 1996, amb companyia de familiars, amics, veïns i, en definitiva, conjuntament amb tot el poble d'Ordal.

**LA JUNTA US DESITJA UN BON NADAL I UN
FELIÇ ANY NOU 1996**

Miquel Pi Masana
President de l'Ateneu Ordalenc

LES ACTIVITATS DE L'ATENEU

Un cop finalitzada la temporada d'estiu i passada la Festa Major d'enguany, l'Ateneu torna al seu ritme normal d'activitats.

De nou ha començat el curs de gimnàstica a càrrec del nostre simpàtic professor i casteller Toni. S'ha de dir, que cada cop més el grup de joves va augmentant i ara ja compta amb força nois.

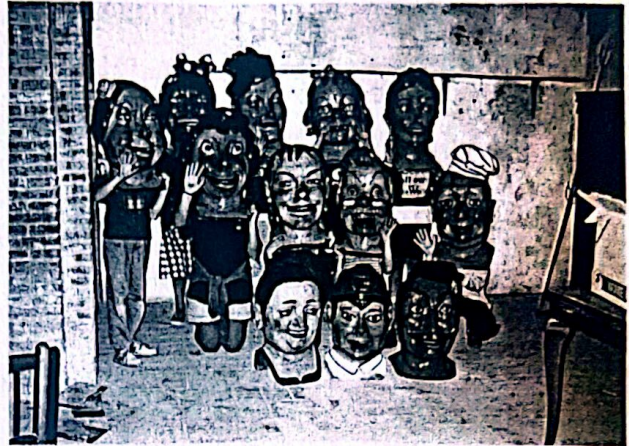
A part d'això, el ritme de la mecanografia i l'informàtica segueix desenvolupant-se amb normalitat.

Aquest any, presentem com a novetat el Concurs de Pastissos, que es durà a terme durant el Ball de la Puríssima, amb la intenció de potenciar les habilitats culinàries dels nostres conciutadans.

També, i durant aquesta tardor, la Junta de l'Ateneu conjuntament amb valuoses col·laboracions, s'ha fet càrrec del manteniment del Parc, millorant així la seva presència i comoditat per tots aquells que en gaudiu.

Per acabar, cal dir que estem treballant per organitzar un Taller, amb la finalitat d'acondicionar i arranjat els Cap-grossos del poble, recuperant d'aquesta manera una tradició que, fins ara, havia restat un tant aparcada, per la manca de participació.

Tingueu per segur, que aquest 1996 que comença, completarà de bon tros aquesta llista d'activitats que l'Ateneu us ofereix a tots el socis.

La Junta

FOTO-NOTÍCIA

Van guanyar un viatge a Mallorca, i mireu-los que satisfets i apunt d'anar a donar un volt.

De ben segur us ho hauran passat molt bé.

Ens alegrem!.

PROGRAMA PARROQUIAL

NIT DE NADAL:

MISSA DEL GALL.

Missa Solemne amb l'animació del Cor Juvenil.

SANT ESTEVE:

Festa Major:

a les 12 del migdia: CONCELEBRACIÓ EUCARÍSTICA presidida per l'Excm. i Rvdm.Dr. Joan Enric Vives Bisbe Auxiliar de Barcelona qui administrarà el Sagrament de la Confirmació a sis nois i noies.

El Cor Parroquial cantarà la Missa de Pius X.

A la sortida, Festival Nadalenc al Cenacle de Maria amb ofrena d'obsequis als avis.

PENTECOSTÉS

La vinguda de l'Esperit Sant, el gran DO de Jesucrist a la seva Església.

Una multitud participa dels efectes del mateix Esperit, rebent el baptisme de conversió.

Sant Esteve, "Ple de l'Esperit Sant", contempla els cels oberts.

És una nova visió de la vida present projectada vers el futur gloriós, mitjançant els signes martirials.

NOU PENTECOSTÉS

Sis joves s'han preparat amb la catequèsis i la pregària pel gran esdeveniment.

Tota la comunitat rebrà aires nous. Un foc nou pel nostre poble.

"Veni Esperit Sant. Enceneu el foc del vostre amor"

Davant del Bisbe caldrà ésser agraïts del gran DO gratuït del Pare i d'acceptar el compromís de ser testimoni fidels de la seva voluntat salvífica.

Mossèn Josep

El 25 de Desembre de 1995, a les 7 del vespre, el Grup de Teatre «TERRA BAIXA» presenta:

«UNITS PER LA CALUMNIA»

de Ramon Minguell i Ribas;

obra en tres actes, caracteritzada pel següent repartiment:

ISABEL
MARIAGNA
NÚRIA
ROSETA
JORDI
DON JOAN
FRANCESC
ESTEVE
DR. GELABERT

Teresa Miró
Conxita Llorens
Montse Vendrell
Anna Garriga
Jaume Vendrell
Josep Baques
Isidre Ros
Miquel Pi
Joan Raventós

APUNTADOR
TRASPUNT
DECORATS
ESCENOGRAFIA

Maria Rosa Llorens
Mariangels Buirà
Germans Salvador
Grup Terra Baixa

SINOPSI

En una vila de les nostres comarques, una vil calumnia destorba la tranquil·litat de la Isabel i el seu pare.

Al llarg de l'obra, que transcorre en una Masia Catalana, les tristes conseqüències d'aquesta calumnia afecten a tots i cadascun dels personatges.

Però l'aflorir de la veritat fa néixer en aquella llar un amor tan gran com el cel, tan profund com el mar i etern com la nostra terra.

Parlem-ne!

T'AGRADARIA FER TEATRE?

El grup de teatre «Terra Baixa» és conscient (per experiència pròpia), que a l'afició al teatre si ha d'entrar de jove. Per altre part, creiem que és interessant formar actors, per tal de continuar una de les tradicions artístiques i culturals més arrelades en el nostre poble.

Així doncs, convidem a tots els joves (i als no tant joves), als nois i noies, als nens i nenes a assistir a unes xerrades, a fi de formar diferents Grups de Teatre..

Els interessats podeu connectar amb l'Isidre Ros, al telèfon 817.91.97

Us hi esperem a tots !

!!! VSCA EL TEATRE !!!

L' ÚLTIMA VISITA (Llegenda de nadal)

Això passava a Betlem a trenc d'alba. L'estrella acabava de desaparèixer i l'últim pastor ja havia marxat feia una estona de l'estable. Maria arreglava la palla i el nen s'havia adormit.

De cop la porta va obrir-se dolçament, pitjada més que per una mà diríem que per una bufada, i una dona coberta de rampoines aparegué al llindar. Era tant vella i arrugada que en el seu rostre, color de terra, la boca tant sols semblava una arruga més.

En veure-la, Maria s'espantà com si hagués entrat una bruixa.

Sortosament Jesús dormia! L'ase i el bou impassibles, rosegaven la palla i veien avançar la forastera sense mostrar cap inquietud, com si la coneguessin de sempre. La verge no li treia els ulls de sobre.

Cada pas que la vella feia li semblava llarg com un segle. De sobte va obrir els ulls i la Mare es va estranyar en veure que la vella continuà avançant fins aturar-se davant del bressol on Jesús dormia.

Les dues mirades, la del nen i la de la vella, brillaven amb la mateixa esperança.

La vella s'agenollà damunt de la palla, mentre amb una mà forollava per entre les rampoines buscant alguna cosa. Maria no deixava de mirar-se-la amb inquietud. Els animals també, però sense sorpresa com si sabessin el que havia de passar.

Al cap d'un bona estona la vella va acabar per treure alguna cosa molt ben tancada entre les seves mans. Quina seria aquella ofrena després dels tresors dels Mags i els presents dels pastors?.

Amb tota calma allargà els braços i els espatlles, corbades pels anys, cap al Nounat.

Després s'aixecà com alleugerida d'un gran pes, redreçà les espatlles i el seu rostre revellit va rejuvenir-se miraculosament. Després que hagués sortit i desaparegués en la nit, d'on havia vingut, Maria va veure el misteriós present.

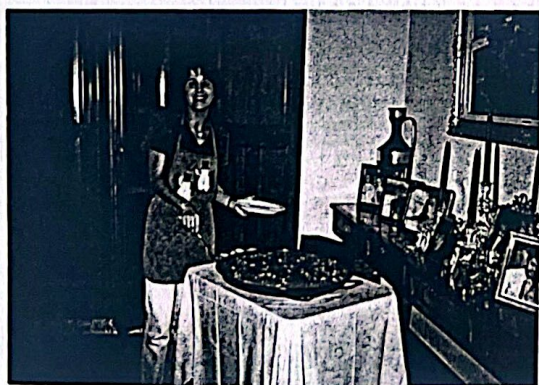
Eva acabava d'oferir al Nen la poma del primer pecat. Una poma petita i vermella era a les mans de Jesús, brillant com un nou món nascut junt amb Ell.

F. SALVA; Calaix de sastre, Ed,Salvatella SA, Barcelona. pg 57.

Montse Miró

FIDEUÀ

Ingredients per a 7 persones:

- 2 paquets de fideus del nº 0 ó 1 (cal pesar-los).
- Fumet de peix (cal posar el doble del pes dels fideus).
- 4 Alls.
- Oli d'oliva.

ELABORACIÓ:

- Preparam el fumet de peix.
- Es fregeixen els grans d'all a la paella amb oli d'oliva, un cop estan ben torrats es treuen i amb el mateix oli s'hi afegeixen els fideus que quedin daurats.
- Un cop daurats s'hi afegeix el fumet, quan arrenqui el bull s'ha d'esperar que els fideus absorbeixin tot el fumet i un cop estan bastant secs els fideus es comencen a aixecar i és quan la fideuà ja està llesta. (Si es vol es pot posar la paella al forn per enrossir-la una mica més).
- Aquest plat s'acompanya amb all i oli.

Gemma Casas

ENDOLCIR LES FESTES

TORRÓ DE ROVELL: (Fet a casa)

No poden faltar a taula per Nadal uns bons torrons i què millor, que millor si els preparem nosaltres mateixos, bé doncs comencem.

Ingredients:

- 250 grs. d'ametlles mòltes sense torrar
- 250 grs. de sucre en pols
- 2 pessics de vainilla mòlta
- 3 rovells d'ou
- 1 full de paper parafinat

Preparació:

Damunt el marbre de la cuina, es barreja l'ametlla amb el sucre en pols, i després afegiu-hi els rovells. S'ha de pastar tot bé, fins que quedi una massa espesa. Feu una bola, embolliqueu-la amb un drap blanc i net, i poseu-la a la nevera durant una hora.

Un moment abans de treure-la, escampeu sucre en pols damunt el marbre. Traieu la massa de la nevera, aplaneu-la amb el corró de pastisser i feu-ne una barra d'un centímetre de gruix, amb forma rectangular. Ja estan fets els torrons. Els deixarem assecat perquè quedin consistents.

Poseu damunt d'una safata un tros de paper parafinat de la mateixa mida que la barra i col·loqueu-hi la barra de torrons, tapada amb un altre tros de paper. Cal posar-hi al damunt un pes que cobreixi tot, i es deixa així un parell de setmanes més o menys, a temperatura ambient per tal de que s'assequi bé.

Passat aquest temps es treu el pes del damunt i els papers, ho cobrim tot amb sucre amb pols i es crema amb el ferro de cremar la crema.

Ja sabeu com podeu sorprendre a la família, amb el millor i més artesans dels torrons. Bon profit!

Recepta artesana de l'àvia

.....

EL SOL

El sol és el rei de tots els astres, el més gran, més poderós, ell ens dona salut i també vida, doncs sense ell, tot i tothom moriria.

D'on treus tanta llum, tanta força? que tot ho fas néixer, creixer, lliris, clavells, roses i tot el jardí. L'aigua es torna com l'argent quan et veu sortir.

Els grans savis i la gent d'estudis potser entendran, els milions d'anys de la teva vida i la que tu has anat donant.

Sol, tu ets molt vell, però encara no tens el cabell blanc, ets jove però no et fas gran, neixes cada dia per aquest planeta que et prega que l'estimis i no l'abandonis mai.

Sol, solet, vine cada dia, vine cada dia sol solet, vine cada dia alegre a l'infant i al vellet i al malalt que està trist i que té fred, dona'ls calor sol solet.

Cèlia (Cornellà)

NADAL

*Un infant embolcallat en un pessebre,
el fill de Déu ha nascut al portal,
tot el món aparèix cobert de gebre;
Tot el símbol de la Festa de Nadal.*

*Amb l'exemple, predica a la humanitat,
el Nen-Déu, porta a la terra l'amor;
ha nascut immers en la humilitat,
a tots, vol entregar-nos el seu cor.*

*On és l'amor?, car a la Terra no es veu.
On sou Jesús?, car el món no us coneix.
Nostre cor, vostre missatge empobreix,
més Vós, ens perdoneu des de la Creu.*

*Les guerres bramen aquí i allà,
l'odi, l'enveja i el rancor van endinsant,
dins el cor, es traeix fins al germà,
les lluites de l'entorn sempre esclavitzant.*

*Senyor! Feu que tinguem aquest sentit:
Fer ben feliç a tothom en la vida,
semblant arreu sentiment ennoblit,
i donant amor a tothom sense mida.*

*A la vida, falta amor,
a la vida manca alegria,
al món, foc, calar, voldria
i a tothom donar mon cor.*

*És amor aquell somriure,
aquell gest i la paraula,
tot allò que ens deixa viure,
i ens uneix també a la taula.*

*Dolç estany, sempre tranquil!
Dolça flor, que al sol esclates!
Dones pau al cor humil
oferint un bès a les galtes.*

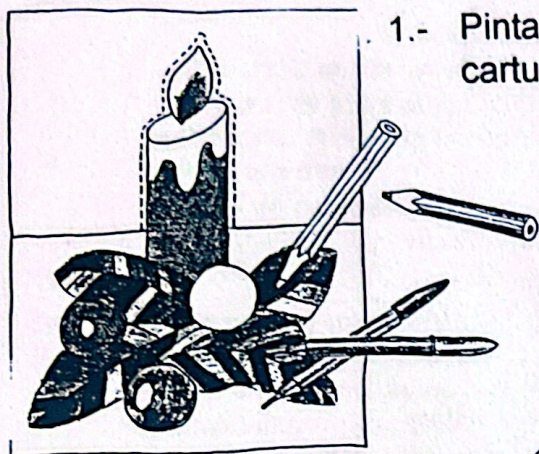
*Oh Infant! Que a Betlem neixies,
amb pastors vora el portal,
des del bressol, FILL DE MARIA
doneu a tots un BON NADAL.*

Eudald Vendrell i Gallart

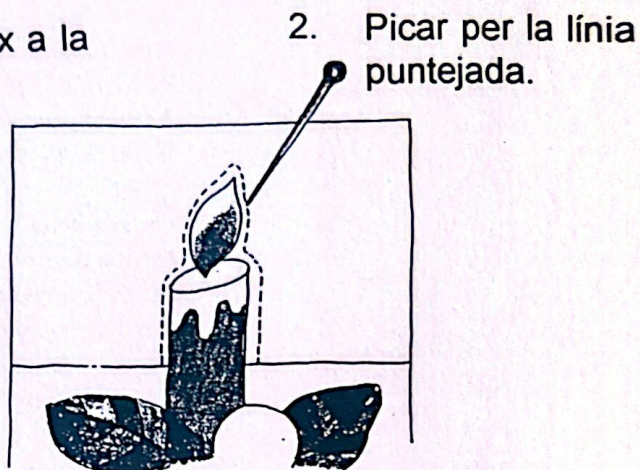
MANUALITATS

Si teniu ganes de fer alguna cosa especial per a tots aquells que estimeu, què millor en aquestes festes que fer-los-hi la "felicitaçió" un treball manual.

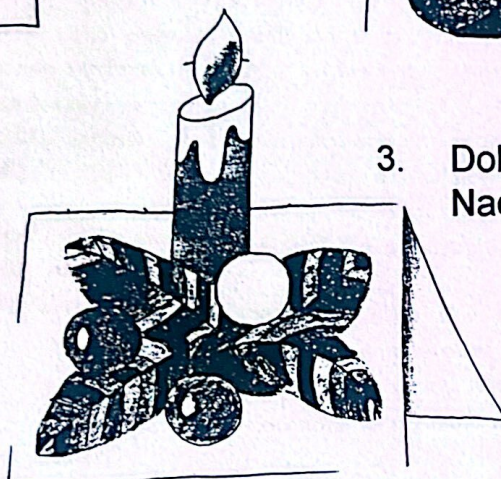
Per això aquí teniu unes petites idees:

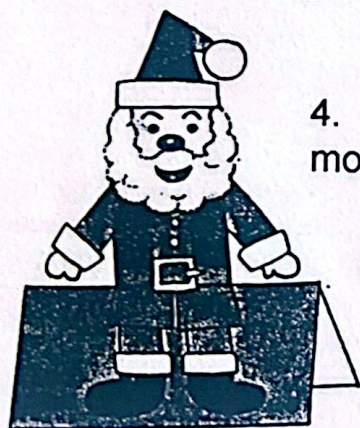
1.- Pintar el dibuix a la cartulina.

2. Picar per la línia puntejada.

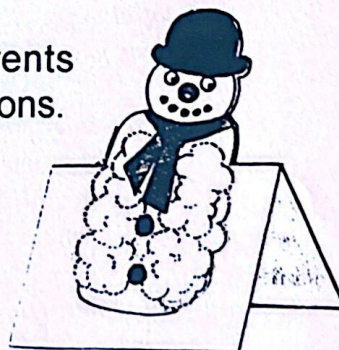

3. Doblegar i ja tens la Nadala feta.

4. Aquí tens diferents models i d'altres opcions.

Animat!

Aquest treball és molt bonic de fer amb els més petits per donar una sorpresa als avis.

UN REGAL INOBLIDABLE

Va ser aquell trist Desembre quant sense ni tant sols adonar-se'n, va veure arribar la presència d'aquelles festes de Nadal. Pel carrer se sentien boniques cançons nadalenques, música festiva i a la vegada acollidora, els aparadors de la ciutat eren plens de gom a gom, els grans magatzems farcits de juguines, i desde molt lluny podia observar aquell grassó pare noël, un homenet petit i grassó que portava una barretina molt graciosa d'un color vermell i blanc. Tothom semblava entusiasmat per celebrar aquella solemnitat tant emotiva. Contemplava els més xics con anaven triant els regals que més els agradaven per després demanar-los als reis mags i tothom semblava feliç i amb ganes de viure intensament aquelles festes que ja s'apropaven. Caminava lentament pels amples carrers de la ciutat i alçant la mirada podia observar els balcons de les cases plens d'arbres, arbres que estaven guarnits de cintes de tots colors i llumetes que s'encenien i s'apagaven, però que mai quedaven afligits. Aquells bonics arbres no estaven despullats com els del carrer, aquells eren plens de vida, plens de meravelles i d'una tonalitat que alegrava la vista, que sense voler et feia quedar bocabadat. El vent d'aquell desembre bufava molt fort, era fred i humit i de sobte, va adonar-se que començaven a caure boletes blanques del cel, era aquella neu tant bonica i blanca i per cert molt apropiada en aquells moments, tament aquell paisatge tant fabulós semblava tret d'una pel·lícula, però en realitat no era cap absurda fantasia i tot semblava ser molt real. Ell, tot allò tant màgic ho estava vivint amb una gran profunditat, encara que desde molt a fora, estant al marge de tot, perquè no tenia una veritable llar on sentir-se amparat totalment protegit i sempre havia estat rodant pel món en solitari.

Quant veia aquell entenedidor ambient, que semblava tant emocionant, se li posava la pell de gallina. Amb totes les seves forces desitjava viure el Nadal, però llastimosament no tenia ningú amb qui poder-lo compartir, tant sols ell mateix. Només era un noi jove que gairabé tenia 12 anys, que ni tant sols tenia uns pares, que mai no havia tingut una família i sempre caminava sol i desvalgut, demanant caritat als més justos.

No hauria dit mai, que aquelles festes que tant l'omplien i que tant desitjava viure, li podien arribar a canviar del tot la seva existència. Va ser quan de sobte, pel carrer va topar amb aquella gran senyora, al demanar-li sincerament perdó, ella li va fer una dolça carícia al rostre, li va preguntar que perquè estava tant sol en aquells moments tant agradables, si nó tenia fred, doncs anava molt poc abrigat amb el temps que feia. Al contestar-li tota la veritat, a la gentil senyora se li va obrir el cor i afectuosament li va oferir d'anar a casa seva on podria tenir algú amb qui estar, un llit on poder dormir i una verdadera família on hi podria trobar amor, i comprensió. Ell no va poder resistir-se, no hauria dit mai que en topar pel carrer amb una persona se li obririen les portes del cel. Potser era un miracle, potser aquell nadal tenia una màgia inexplicable. Era com un somni, un somni fet realitat.

A partir de llavors tot va començar a canviar i en el seu interior hi havia una pau molt gran. Aquell agradable matrimoni es portaven molt bé, oferint-li molt de carinyo, tractant-lo com si real-

ment fos el seu fill. Va adonar-se que ell, ho era tot per ells, que les coses havien succeït així perquè podria ser el fill que sempre havien desitjat però que mai arribava, doncs no en podien tenir, i ell, començava a ser la raó de les seves vides, un prodigi molt i molt gran, que semblava baixat del cel, que precisament s'havia complert llavors, aquell 24 de desembre.

Aquells éssers que tant l'estimaven eren persones admirables, bondadosos i amables i el feien sentir tant bé que encara no s'ho podia creure.

Ara podia guarnir ell mateix els arbres de Nadal, posa'ls-hi aquelles llumetes de tots colors i aquelles cintes que tant brillaven, i fer també el pessebre, posant les figuretes ell mateix. També podia observar des de molt aprop l'escalfor d'una llar, veure la neu desde la finestra i fins i tot anar als grans magatzems acompanyat d'algú que li agafava la mà amb tendresa i que li oferiria molts regals.

Va viure profundament la famosa Missa del Gall, sentint com cantaven aquelles boniques cançons, i més content que mai, anava a adorar al nen Jesús a qui ell tant estimava. Tenia una fe increïble en la verge a qui va donar mil gràcies per haver-li donat el regal més gran de la seva vida, viure plenament amb aquelles persones que tant l'estimaven, viure com mai havia viscut aquelles festes de Nadal, sentir-les de veritat.

Era meravellós estar acompanyat, sentir que li oferien tant d'amor, ara ja tenia una veritable llar, ara ja no estava tant sol, ni era una víctima de la vida, i el seu destí havia estat perfecte.

Va anar a passejar pels carrers de la ciutat i observar curiosament totes les coses des d'un altre punt de vista, per cap d'any havia menjat el raïm al compàs de les dotze campanades, va anar a veure la funció dels pastorets que a ell tant l'emocionava, els reis mags li varen portar molts regals, però certament ell ja tenia el més gran de tots i ara ja podia respirar alleugerit sentint l'alè d'una família. Fins i tot, li feia molta gràcia menjar neules i torrons de xocolata, d'ametlles i de nous, cantar totes aquelles Nadales tant boniques i que tant el fascinaven, sentir aquella «chispa» tant flamejant que quasi bé tothom portava a dintre, en el fons del cor. Però malgrat tot, tenia un sentiment de tristesa, de malenconia, i mirant aquella estrella que tant brillava pensava en els més necessitats, ell sabia què era patir, el què sentia éssent desgraciat i haver-se de buscar el pa cada dia. Sabia que era injust ser una víctima d'aquella vida tant miserable, d'aquella dura mendicitat.

Es per això que va demanar al cel, als estels i al Senyor un regal molt gran un desitg molt i molt especial. Li agradaria poder donar una llar als pobres tots els qui s'havien trobat com ell. Sabia que aquell somni era difícil de complir, que potser no podria fer-se realitat, sabia que no era tant fàcil donar felicitat i alegria a tantes persones, però confiava que Déu algún dia inesperat també els ajudaria com precisament a ell el va ajudar, i que potser per fi també trobarien la pau i podrien solucionar la seva vida perquè ell ja havia trobat el més gran del món, una família.

Silvia Blas

PREVENCIÓ DE MALALTIES: El Colesterol

El nivell de colesterol quan es troba en la sang en quantitats excessives és el factor de risc més important, (juntament amb la hipertensió arterial, el tabaquisme, la diabetès i l'obesitat), per a les enfermetats cardíques tals com l'angina de pit i l'infart de miocardi.

En la gran majoria dels casos d'augment del colesterol no se'ls troba causa coneguda, es creu que l'origen és de caire genètic i afecta a més del 5% de la població; en un percentatge petit de casos l'augment del colesterol és secundari a deficiències del funcionament del tiroides, enfermetats renals, embaràs, administració d'anticonceptius, obesitat i ingesta de diversos fàrmacs, així com també l'ingesta excessiva d'alcohol.

Els valors de normalitat es fixen individualment, en funció de la presència o no en determinats pacients, d'altres factors de risc cardiovascular (tabaquisme, obesitat, hipertensió arterial, antecedents familiars d'enfermetat cardíaca, etc...)

El tractament es fonamenta en dos pilars bàsics, que són: la dieta i els fàrmacs.

En tots els casos que existeix sobrepes corporal és tan important la realització d'una dieta hipocalòrica (baixa en calories) per tal d'aproximar el pes al pes teòric normal. També han de suprimirse els aliments rics en colesterol com són: ous, mantega, formatges greixosos, llet sencera i productes derivats del porc.

Si amb aquestes mesures dietètiques no s'aconsegueix reduir els nivells sanguinis de colesterol, estarà indicat el tractament farmacològic per aconseguir un risc baix d'enfermetat cardiovascular.

Isidre Bages i Armengol

CENT MOTS PER UN PLANY

*Crits feréstecs,
trencats,
apagats...
...pel silenci...*

*...d'amargor, de
suplici, de mort,
oblidats...
pel silenci...*

*Crits propers, però
distants,
esdevenen
estranyos...
...en silenci...*

*Crits de por, crits
d'horror,
s'esvaeixen morint...
...en silenci...*

*Odi, silenci i oblit
vers el crit d'aquest home,
que agonitza plorant,
en un bassal de sang...
...morint-se...*

*...ell que vol volar lliure,
mira el cel tot dient:
- «no tinc ales»-
i es resigna cansat, enganyat,
perquè sap que ha perdut
el que mai no ha tingut
i el que més ha anhelat.*

*Mor patint,
foll de ràbia i dolor,
maltractat i ignorat...*

... pel silenci...

Marc Vendrell i Solanas

SEMPRE APUNT!

Era a finals d'estiu, en sortir de missa del diumenge, parlava amb la Mª Rosa T., de l'Evangeli i el seu comentari. Ella em parlava d'uns «Testimonis de Jehovà» que l'havien visitada, del respecte i l'estimació, i jo qüestionava sobre l'amor a Déu i al proïsme.

Se'ns deia que hem d'estimar més al pare del cel que a l'esposa, que al germà, que al pare i la mare... A mi m'era difícil, em costava fer-ne vida meva. Segurament deu haver de ser així, però jo m'adonava que estimava més a la Carne i als fills.

Déu meul em sap greu escriure això, però és el sentiment que en sortir de missa em preocupava. Realment m'hauria assegut a les escales del temple a parlar-ne amb els altres, amb ella i amb qui em pogués ajudar. Pensava... si també es diu: «Si tens una ofensa amb un veí al anar al temple a oferir-me sacrifici, ves i primer posat en pau amb el veí i vine després»... «Sinó estimes al germà que tens a prop, com podràs estimar-me a mi»... M'adonava de la importància que tindria el fet de tenir un forum on poder discutir, amb tranquil·litat, sense pressions ni pre-judicis, totes les qüestions. Com podriem ajudar-nos a entendre o si més no, a fer un salt i creure que alguna cosa se'ns escapa o que no som prou lliures per deixar-nos portar per l'esperit.

Tot el que sentim, són dades, són crides, que puc fer-me-les meves, però necesito contrastar-les amb pausa. Totes les idees mereixen respecte i cal estar obert a les opinions dels altres, però també cal ser crític i no empassar-s'ho tot, cal repensar-ho, i quan m'ho faci meu, quan sigui vida meva les podré oferir als altres sense matar la iniciativa, cal suggerir, mostrar el camí perquè es pugui seguir lliurement.

El jovent rep influències de molts costats, rep pressions dels pares, dels companys, de la societat, la T.V., la política, les esglésies... i els joves veuen disminuir la seva capacitat de resistència.

De vegades ens impacta més una presència d'un dia en un lloc multitudinari que la tasca petita però profunda de cada dia. Es diu: «És més fàcil fer un esforçat sacrifici, que suportar les petites molèsties quotidianes».

No dic pas que no defensem Bòsnia, la pau o la fam del món... per citar moviments de solidaritat importants d'avui. Sí, manquen joves que evitin que el món s'adormi i caigui en la rutina. El jove, en tots els temps s'ha destacat per la seva generositat. En general li agrada donar-se; però avui es confon una mica en donar. Donar cinc minuts de silenci, donar peles per tal obra, donar la signatura i el D.N.I., etc..., ja és important però el noi solidari sap que la vida ens es donada i la mereixem donant-la, sempre i en tot moment.

Cal viure aquest petit sacrifici diari -que és el que costa- de ser el millor en tot, en l'estimar, en l'ajudar, en l'estudi, en el treball, en l'educació,... Som concients que el món nou, el món millor el faran els qui cerquen la perfecció, els qui pensen i estimen, els que fan servir el cap i el cor.

Perquè portar el món damunt les espatlles? porta'l al cor, que et serà més lleuger. Es va dir: «La imaginació al poder», el jovent, i els joves d'Ordal, són capaços de rejuvenir la societat catalana, si vos ho proposeu. La drogadicció, l'alcohol, embotem els sentits i ens fan perdre la personalitat. Però també la societat de consum. Tots vestim igual, les mateixes marques, els mateixos patrons. ¡Sigues tú!

Quantes menys necessitats tinguem, més lliures serem. Tots anem d'uniforme ens despersonalitzem.

El demà no serà d'aquests, serà dels que plens d'esperança en un futur estan al peu del canó cada moment, en les grans i en les petites empreses.

Fixeu-vos en els grans homes de la història, o en la bona gent -dones i homes-, han estat sempre apunt sempre disponibles.

El temps passat no fou tan bó, creieu-me. Els dies bons són els d'ara mateix, i els de demà encara seran millors.

Una gran empresa -el cristianisme- comença en una petita cova de Bellem, amb uns pastorets per testimonis, que de boca en boca i de mica en mica ens han fet saber que Déu ens estima a tots.

Bon Nadal 1995!

Kim Cervera i Mustarós

AMOR DE MARE

*El primer petó que al front
hem rebut al venir al món
i que tots tenim encara,
és el petó més preuat,
més ric i més perfumat
que ens ha fet la nostra mare*

*Res del món hi pot haver
que arribi mai a valer
lo que val aquesta dona,
alegre com un estel,
pura com el blau cel,
i com els arcàngels bona.*

*Amb delícia i bell consol
ella ens gronxa en el bressol
i ens adorm en els seus braços;
ella ens ensenya a resar,
a creure en Déu, a estimar,
i a donar els primers passos.*

*Tots els nostres pensaments,
voluntats i sentiments,
el seu cor sempre endevina;
i s'afanya, amb tot el zel,
en complaure nostre anhel,
amb voluntat peregrina.*

*Ses més pures il.lusions
ens transmet els seus petons,
i quan no ens veu, ens enyora;
i ens porta un amor tan viu,
que en nostres ditxes somriu,
i en les nostres desgràcies plora.*

*Mai ningú podrà arribar
a sentir tant, i estimar
lo que aquesta dona estima,
quan el seu llavi olorós,
perfumat i carinyós
al front dels seus fills arrima.*

*Altres amors hi hauran
que el seu perfum prendran
quan hauran tret la florida:
l'amor de mare és l'encens
més olorós. més immens
que pot trobar-se en la vida.*

*Fins a l'hora de la mort,
quan se'n va amb el nostre record
carinyós en la memòria
entre els àngels allà al cel,
prega amb fervorós anhel
per la nostra eterna glòria.*

*A la mare beneïu
nois i noies que sentiu
sos petons al front encara;
estimeu-la de tot cor,
que en la terra no hi ha amor
tan gran com l'amor de mare.*

LA MANIPULACIÓ INFORMATIVA

Si ens fixem una mica en les notícies donades i en la forma en que es donen canvia molt segons el mitja d'informació. per exemple, i això és un cas viscut en propia carn. L'any passat el 2 de juliol es va produir el tercer incendi forestal en 20 anys suposadament per culpa d'uns fils de la companyia elèctrica R.E.E. en el punt del fondo del Perú. En vaig ésser testimoni del inici d'aquest incendi com tants altres veïns d'Ordal, vam anar a col·laborar en la extinció uns quants voluntaris i després al tornar a casa no podia dormir pensant en l'incendi produït en el mateix lloc 10 anys abans, el qual va arribar fins a Corbera, pensava en els anuncis que feien per la tele a on es demana als ciutadans que no tirin burilles enceses, etc... aquets anuncis són necessaris pero no massa en el nostre cas.

Al matí em vaig disposar a trucar per telèfon als mitjans de comunicació per denunciar el què havíem vist tants veïns d'Ordal, radio, televisió i algun diari. La sorpresa va ser majúscula quan vaig comprovar que ni TV3, ni Catalunya radio, ni el diari Avui em van fer el mínim cas, semblava que la cosa no anava amb ells, em va fer tot l'efecte que interessava més que la població en general pensés que era millor no culpabilitzar a les companyies elèctriques. Vaig deduir que per ells era millor pensar amb la possibilitat de causes naturals o fins i tot algun piròman incontrolat. En canvi, radio Barcelona, TVE i algun diari es van interessar per la informació i en van difondre la meua versió. Jo em pregunto? Els mitjans informatius depenents de la Generalitat de Catalunya tenen alguna complicitat amb les companyies elèctriques? La resposta per a mi és prou clara i decebedora, hi ha mitjans amb prou força que manipulen les informacions, o les silencien, que, pel que fa al cas, és el mateix".

Perquè no se n'ha fet "publicitat" de l'informe que una comissió d'experts anomenats per el Parlament de Catalunya, on dicten les causes dels incendis forestals de l'any 1994, entre altres, acusen a les línies elèctriques com a causa principal i en fan responsables d'haver cremat 24.000 hectàrees de terreny forestal.

Cal dons escoltar les notícies que cada dia surten als mitjans informatius amb molta prudència i no creures tot el que diuen, cal contrastar al màxim possible, i seria molt bó saber què o bé qui hi ha rera de cada mitjà informatiu si no volem esdevenir unes titelles que estan al seu servei.

Antoni Soler Vendrell

1/2 DOTZENA DE FILOSOFIA

- L'ensenyament no és donat, és rebut.
- Si no tens gana, no en donis culpa al menjar.
- Les enquestes donen l'opinió de tots menys la teua.
- Si no pots fer grans coses, fes coses petites d'una gran manera.
- L'insult només és una paraula buida per provocar una resposta.
- Llegim malament el món i després diem que ens enganya.

*SI PARLES AMB TU
MATEIX, PROCUA DIR-TE
COTES INTERESANTS*

Llúcia Casas

LA DROGADICCIÓ:

"UN MAL QUE POT NEIXER EN QUAALSEVOL FAMÍLIA I QUE NOMÉS L'AMOR POT CURAR"

Un testimoni

En el Festival dels joves, un noi de la Comunitat Cenacle ens ha explicat la seva vida abans d'entrar en la comunitat. Aquesta és la seva resposta: Com la majoria dels nois de la Comunitat, hi ha hagut problemes en la família, perquè el drogat neix i creix justament en la família. Per exemple, quan vaig néixer els meus pares van obrir un restaurant i la meua àvia va dir: « Ara no podeu tenir cura del vostre fill perquè heu de procurar per aquesta nova feina»; i així va ser com vaig començar a viure amb la meua àvia.

Li vaig agafar molt d'afecte i vaig estar amb ella fins als 22 anys.

Però jo veia que els meus amics estaven amb els pares i en canvi jo anava a l'escola acompanyat de la meua àvia.

Això em feia sofrir perquè em veia diferent dels altres. Més tard vaig sentir la necessitat de tenir germans; sóc fill únic. Molts de nosaltres en la Comunitat som fills únics. I tenir algú amb qui dialogar també és important.

Vaig començar amb la droga perquè estava sol amb mi mateix i la fumava d'amagat; m'oferien el cigarret i anava a fumar-lo amb els meus amics.

Hauria necessitat un pare que em parlés i em preguntés si hi havia alguna cosa que no anava prou alhora. Però des de petit mai no vaig poder tenir aquest diàleg en família i aleshores parlava amb els amics de la meua edat que no podien ajudar-me. La meua família em donava tot el necessari materialment: vaig tenir la bicicleta, després la moto, tot de seguida.

No vaig aprendre a guanyar-me les coses i a saber esperar per guanyar-me amb sacrifici el que era necessari. Tot això em deixava insatisfet. De seguida vaig tenir la moto grossa, després el cotxe, i després del cotxe ja començava a fumar porros. Després, automàticament va venir l'heroïna.

Però sincerament, fins estic content de tot el que va passar perquè veig molts joves que no es droguen i no obstant són més dèbils. En canvi jo, a la Comunitat he tingut la possibilitat de comprendre el veritable valor de la vida, encara que per arribar aquí hagi hagut de passar per una trista experiència que m'ha fet sofrir molt. Per això, d'una part en dono gràcies a Déu.

Ara, fins i tot ha nascut una nova relació amb els meus pares: de tant en tant vaig a casa i ells vénen aquí: hi ha més llibertat entre nosaltres. No els acuso de res perquè si s'han equivocat, ho han fet de bona fe, per estalviar-me dificultats que ells havien tingut, per estalviar-me sofriments que, no obstant, m'haurien fet un bé. De manera que no canviaria els meus pares per uns altres, perquè justament els accepto tal com són, vull el seu bé, tal com són, ni els voldria diferents.

Ara, en comunitat, el Senyor m'està fent descobrir què és la família.

Sento que la meua experiència és útil pels joves que pensen en formar una família. Una cosa important és saber estimar als infants, saber perdre temps per a ells, més que no pas comprar-los moltes coses.

En la Comunitat també estic veient que quan un que han entrat de nou se sent malament, seria més fàcil donar-li una pastilla per fer-lo dormir tota la nit sense problemes; en canvi, si entra un que està malament, un de nosaltres ha d'estar a prop seu per fer-lo parlar. Això és més dur, però després el noi es sentirà estimat. Això és molt important per fer néixer una família.

També els meus es deien cristians i pregaven. Però què veia el diumenge?

El meu pare sortia de missa i era la mateixa persona: anava a caçar, estava amb els amics però no gaire amb la meua mare. O bé veia que sortia de missa i blasfemava, era trist. La missa no canviava res en la seva vida. Per això tampoc no em vaig sentir mai atret per anar a l'església, perquè pensava: «En el fons ell prega però és igual que jo; per tant, pregar i no pregar és el mateix». També els nens, els joves tenen necessitat de veure en els seus pares que la missa els canvia.

La garantia per tenir fills que no es droguin, és que visquin en una família oberta, veient que els pares acullen a casa un pobre i li donen menjar, estan atents a aquella velleta que viu a prop de casa i està sola. Tenen necessitat de veure que la pregària els canvia la vida. Aleshores no hi haurà fills drogats.

Això ho estem experimentant precisament en moltes famílies de nois que estaven en comunitats i, una vegada casats, han tomat a la comunitat amb la muller, i alguns tenen ja tres fills. A aquests infants

els és més fàcil que als seus pares d'agenollar-se i pregar perquè veuen que els pares, gràcies a la pregària són bons i altruïstes, ben disposats a ajudar als pobres i als necessitats.

Per acabar, què pots dir a una persona que es droga?

Qui es droga, com en el meu cas i en molts d'altres, ha de ser ajudat, però de la manera justa. Per començar els familiars han de suprimir tots els subministres que es reben en família, si ell no es decideix per la comunitat.

Es difícil que pugui entrar sol en comunitat sense uns motius particulars, si no ha tocat fons o no té on reclinar el cap. Jo hi vaig entrar per evitar la presó. Molts entren perquè la família els tanca les portes i no el volen més.

Per ajudar un drogat que et demana diners, el millor és dir-li: si vols et dono menjar, et compro un panet, et faig conèixer aquesta comunitat, però no et dono diners. De la mateixa manera les famílies si saben que el noi es droga han de tenir coratge de dir-li: o te'n vas a la comunitat o no entres més a casa. Sé que és molt terrible per a una mare pensar que el fill està fora de casa o va a robar i pot anar a la presó: és difícil fer aquest pas, però és essencial. Si entra en comunitat i sap que a casa encara hi ha lloc per a ell marxa al cap de dos dies perquè la vida de la comunitat és molt dura. Aquí no es fuma, no es beu, no hi ha diaris, no hi ha televisió, no hi ha música: tot el que fa por a un drogat que viu de tot això. Per això cap no farà aquest pas per ell mateix. S'ha de pregar per aquest nois i ajudar-los a decidir amb molta fermesa. Quan no tenen cap lloc on anar, entren en la comunitat, sinó se'n van.

Toca Ferro

L'AVI MARINO

Hola sóc el Josep de Cal Ferrer, que com altres vegades m'he animat d'agafar el bolígraf i el paper per relatar-vos algunes de les històries i anècdotes d'un dels avis del passat d'Ordal que molts de nosaltres ben segur encara tenim en el record.

D'aspecte fornit i gran estatura, amb un bigoti molt característic i recargolat, l'avi Marino, de nom Josep, era molt amic del meu pare, el Jaume de Cal Ferrer i junts passaven molt bones estones explicant anècdotes sobre la seva vida.

La feina d'aquest home era fer carboneres, que segons diuen eren de les millors del Penedès, en una de les fondalades del nostre poble, lloc molt important per aquest tipus de feina li ha quedat el nom del Fondo del Marino (darrera el Pi Gros).

Jo de jove, quedava fascinat amb aquest avi, quan encenen aquella gran pipa ens explicava històries com les del "Morrut", bandoler conegut per les seves mal-i-fetes al Port d'Ordal.

El seu nom, no sé si li ve de les seves característiques personals o d'algun avantpassat mariner, el que sí sé, és que l'avi Marino ha quedat molt arrelat al nostre poble i en la història del mateix .

L'avi Marino
En una l'assimilació del poble, en Ordal, a l'Orda del temps

Josep Casas

HÀBITS

Entenem per hàbit una conducta, una manera de fer alguna cosa la qual ha

estat ensinistrada pels adults.

L'hàbit acostuma a facilitar moltes de les coses que fem quotidianament alhora que milloren aspectes d'organització, salut, higièna, comportament etc...

Un hàbit podria ser per exemple: rentar-se les dents després dels àpats per mantenir una bona higièna bucal.

Educar per a l'adquisició dels hàbits és una tasca continuada en què és especialment important l'actitud que té l'adult (mestre, pare o mame, tutor...)

Es poden aprofitar les diferents situacions quotidianes per a l'aprenentatge i la repetició fins que l'acció es faci habitual al qui la realitza i així un cop interioritzada esdevingui un hàbit.

Certament no es pot baixar mai la "guardia" perquè interioritzar implica: veure-ho, sentir-ho necessàriament, la qual cosa és complexa ja que no tothom dona importància a les mateixes coses (nom trobarà prioritari l'ordre, mentre que altri no en veurà la necessitat, així ho podrem dir respecte de la higièna o bé del comportament, etc...)

Es important en l'aprenentatge dels hàbits que hi hagi continuïtat, no un cent per cent en un moment determinat i en un altre moment oblidar-lo, certament un cop interioritzat no cal esmergar-hi tant de temps, en tot cas fer-ne un seguiment.

Per assolir un hàbit cal:

- Informació i coneixement de l'hàbit.
- Pautes encaminades a aconseguir l'hàbit fixat com a objectiu.
- Una actitud positiva i coherent del que ensenya, i que transmeti al qui aprèn una motivació i ganes per a l'aprenentatge.

D'hàbits n'hi ha de moltes menes certament que des que ens llevem fins que anem a dormir en realitzem molts.

Hi ha hàbits que fan referència a l'higièna corporal (anar al lavabo, rentar-se mans, banyar-se, pentinar-se, mocar-se...)

D'altres fan referència a la higièna de postures (caminar drets, seure correctament, repartir bé les carregues de pes, no mirar massa temps la TV...)

També hi trobem els que pretenen una bona higièna visual i auditiva (bona llum, evitar sorolls i crits, vigilar el volum dels aparells...)

Dins dels hàbits en l'alimentació hi trobem: com mengem, què mengem i accions relacionades amb la col·laboració de parar i desparar taula...

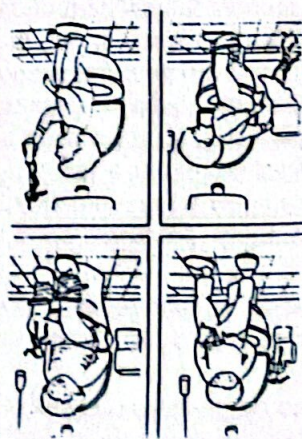
Uns altres hàbits seuen els d'ordre i respecte per el material que utilitzem, o els espais, tant siguin privats com públics, individuals o compartits.

No podem oblidar els hàbits de convivència i de relació amb els altres (saludar, donar les gràcies, acceptar que no sempre es pot aconseguir el que es desitja...)

En tant que l'hàbit és una conducta apresada per repetició, és clar que cada hàbit implica una sèrie de passos a seguir. Posem-ne un exemple:

Un hàbit d'higièna corporal: ANAR AL LAVABO:

- Descordar-se la roba (cremallera, botons, velcro...)
- Seure bé perquè el pipí caigui bé dins el wàter.
- Fer pipí i caca tots sols.
- Agafar el paper higiènic necessari i saber-lo trencar, eixugar-se fins que estigui net (les nenes ho han de fer de davant a darrera per evitar infeccions.)
- Estirar la cadena correctament i sempre després de cada ús.
- Arreglar-se la roba.
- Rentar-se les mans.

És fonamental la participació de les mares i els pares o aquells que tinguin la custòdia dels fills; sobretot pel que fa als hàbits higiènics, de comportament ja que, uns perquè queden fora de l'àmbit escolar i d'altres perquè impliquen tant a l'àmbit escolar com familiar.

És per això que a nivell familiar cal conèixer aquells hàbits que es treballen a l'escola i quina continuïtat tenen a casa.

L'escola pot, evidentment reforçar-ho però no pot intervenir fora dels seu àmbit.

Mª Àngels Curto

RECORDANT EL PASSAT

Als avis, ens agrada recordar i comparar el passat, no precisament perquè ens ho haguéssim passat molt bé, ja que en aquells temps hi havia manca de tot, jo encara recordo la carretera que passa per Ordal sense asfaltar, amb uns clots que hi havien que Déu n'hi dói, i a les cases no teníem electricitat, tampoc hi havia aigua corrent, menys mal que els conciutadans del nostre poble eren molt previsors i començaren a fer sistemes que han estat de gran utilitat, fins i tot en l'actualitat, tampoc hi havia clavegueres i en canvi avui, inclús tindrem depuradora, i ara que ho tenim quassibé tot encara ens queixem.

Si avui tomessin els nostres avis es quedarien bocabadats només en entrar a les nostres llars i veure tanta comoditat, amb l'electricitat -hem fet de la nit el dia-, amb el telèfon que ens fa estar -en contacte directe- amb els familiars i amics, el butà per cuinar,- sense haver de emmascarar-se les mans amb el carbó-, la tele, la nevera, la rentadora, l'assecadora i el bany amb aigua calenta, que ens treu la mandra de dutxar-nos a l'hivern, tomant a la nevera, recordo que quan volíem conservar alguna cosa en fresc ho baixavem a mig pou, tant si era fruita o cam, tant se vall. Segueixo amb els avantatges del televisor, ja que per saber si farà fred, calor, si plourà o farà mal temps ja no cal sortir de casa, a més a més fan programes per tots els gustos: fútbol, pel·lícules, fins i tot dibuixos animats. No sols trobarien canviades les cases, i dels treballs que me'n dieu?

En aquells temps a punta de dia tothom a treballar, i al migdia per no perdre «pistonada» les dones els portaven el dinar al camp o al bosc, millor dit el lloc on es trobaven, avui amb el cotxe, el tractor, fa que puguin menjar a taula com qualsevol senyor, el temps de llaurar i sembrar no paravem de caminar sempre -amunt i avall- «tant el pagés com l'animal» al temps d'esporgar les vinyes, les dones també hi donaven un cop de mà i en acabar la jornada cansades de tot el dia, es carregaven un sac de pàmpols al coll o d'herba per les cabres i conills.

Els anys de molta saó i pluja ens calia sulfatar molt, -tot el sant dia- amb la màquina a l'esquena, però amb una alegria que ara no tenim, doncs senties cantar arreu, gairebé a totes les vinyes. Ara el tractor ho fa bé i depressa, amb un santiament, ja els veus en un altre troç. A l' hora de segar, tres "quartos" del mateix. Amb una calor! Tenies de segar, lligar i apilar les garbes perquè si plovia no es mullessin tant, després venia el batre, tot el dia ocupat a l'era amb el corró i el cavall, a la tarda a ventar, tant si feia vent, com no, i a la nit per postres, quan estaves prou cansat calia entrar la palla per deixar l'era neta per tornar-hi l'endemà, però ara amb aquestes segadores gegants, mentre sega va batent i per un costat surt la palla ben lligada i per l'altra el gra ventat i ensacat, i si et vols estalviar feina de transport, pots portar-lo el mateix dia al molí.

El collir raïms era una tasca per l'estil: tot el dia collint, un altre els anava trepitjant amb els peus tirant-los després dins el cup perquè anéssin fermentant, uns dies més tard premsar i omplir les botes -allò sí que era un turment- actualment sols cal anar collint i de cop dalt del tractor,tot duent la verema al sindicat, la mateixa trepitjadora fa de bàscula que calcula el pes i el grau, i a cobrar, quan et paguin... en aquest camp «valgui la redondància» s'ha millorat molt poc.

No vull cansar-vos més amb les meves històries i fins a la propera revista.

J.V.R.

ELS SETZE JUTGES

El grup « Els setze jutges » es va crear cap a finals de l'any 1961 i els seus fundadors foren Miquel Porter, Remei Margarit i Josep Maria Espinàs. Ben aviat s'hi incorporaren Delfí Abella, Francesc Pi de la Serra, Enric Barbat, Xavier Elies, Guillermina Motta, Maria del Carme Girau, Martí Llauredó, Joan Ramón Bonet, Maria Amèlia Pedrerol, i Joan Manuel Serrat.

L'any 1967 s'incorporen els tres últims jutges al grup en una actuació conjunta al Palau de la Música Catalana de Barcelona. Aquests tres darrers cantautors que foren Lluís Llach, Rafael Subirachs i Maria del Mar del Bonet, posteriorment formarien «La novíssima cançó».

Durant quasi set anys d'actuacions com a grup, Els Setze Jutges varen ser importantíssims en la difusió de les cançons en català.

En les seves actuacions cada cantautor interpretava composicions pròpies, però ben diferents l'un de l'altre, tenint com a únic vincle d'unió una clara línia unitària de reivindicació lingüística.

El seu repertori era variadíssim, des d'adaptacions de cantautors francesos al català com Brel, Brassens, Barbara, Ferré... fins a temes propis, passant per musicacions de poetes com Papasseit, Estellés, Fabra, espriu...

D'aquest grup surten molts dels millors i més populars cantautors Catalans- Lluís Llach, Joan Manuel Serrat, Quico Pi de la Serra, Maria del Mar Bonet,...- Els setze jutges deixen d'existir com a grup l'any 1968.

QUICO MARIA DELMAR

Anna Bosch / Paton Soler

BLANC O NEGRE PER QUÈ NO GRIS?

Quan es viu en un món petit, tancat, poc obert a conèixer coses noves a descobrir la diversitat i la grandesa de tot allò que ens envolta, fet que ens enriqueix personal i culturalment, a cops dediquem a limitar les nostres converses fixant-nos solament en el món del veí... del conegut «desconegut». Vaja «en posar-nos en el món dels demés». Però jo em pregunto? Ens coneixem realment? Diem: aquest és blanc o aquest és negre?

Perquè no gris. Dic al conegut-desconegut perquè conèixer vol dir: aprofundir, pensar, valorar... i sobretot estar al costat de l'altre i fer-li costat, -posar-se en la pell de l'altre- i no més encertada la frase que diu: «Cadascú s'ho sap a casa seva».

I molts cops parlem per parlar!

En fi, en el fons tots tenim una mica de blanc i una mica de negre i el resultat és un gris personal i intransferible que cal respectar i alhora acollir dins la diversitat de maneres de ser i de caràcters que hi ha al món.

Gris

LA VELLESA ÉS COMPARABLE A LA CORONACIÓ DEL CIM DE LA MUNTANYA!

Es innegable que en els nostres dies s'ha incrementat l'interès i la preocupació per la població major d'edat. Tot i així molts dels desvetllaments i fins i tot la cura envers la gent gran obeeixen al fet que se'ls indentifica amb el grup de marginats, malats, tarats, deficients, etc... En aquesta actitud està implícita la idea de que l'envelliment és una desgràcia, un fracàs, un mal. La vellesa és equiparada a un foc que s'apaga, al crepuscle, a la fi.

Aquesta concepció, molt difosa, fins i tot entre les persones d'edat, no respon a la realitat. La vellesa es comparable a la coronació del cim d'una muntanya. La vida humana que transcorre per etapes diferents és una ascensió a un cim, a la plenitud personal. Cadascuna d'aquestes etapes ascendents té la seva bondat i bellesa. A l'última, a la vellesa, no solament no li manquen, sinó que les poseeix amb un major grau. En el cim de la muntanya s'aconsegueix una major visió del panorama i una millor perspectiva; es descobreix el silenci i sobretot la pau. En l'ancianitat, la persona humana és més sàvia, pot jutjar més rectament de tota la realitat, per les seves més últimes raons.

L'home, sempre és persona, en qualsevol circumstància tant vital, com psicològica, cultural o moral, mai deixa de ser persona humana. En cap moment del seu desenvolupament mai es converteix en una «COSA».

L'ancià és una persona única, irrepetible e insubstituïble.

I és aquesta dimensió personal la que explica la suprema dignitat.

Les persones grans encara que hagin perdut perfeccions que tenien en altre etapes anteriors o que els manquin d'altres, sempre conserven le mateixa dignitat personal, una dignitat que és especial en la vellesa. Potser ha perdut memòria, velocitat de pensament i altres aptituds; però ha guanyat en capacitat de reflexió, en judici crític, en veure l'essencial de la realitat.

L'ancià poseeix una envejable saviesa. La grandesa del vell rau en el seu saber, en la seva espiritualitat.

Al saber s'ha d'afegir l'amor. El sentit de la vida humana és ESTIMAR. Viure com a persona és estimar.

Una persona gran pot anar deixant ocupacions i responsabilitats que han estat habituals per ells durant molts anys, però mai deixarà d'estimar. Mai es pot dependre de l'AMOR. En la vellesa es descobreix que la tendència a l'amor implica DIFUSIÓ, ABOCAR-SE, DONAR.

Tant necessari és rebre l'amor com comunicar-lo, expansionar-lo. El bé que es fa, així com el mal, sempre retorna al seu autor.

L'amabilitat, la bondat de cor, que es manifesta en el tracte delicat, en el somriure dolç amb les paraules mai feridores, ni mortificants, ni brusques, ni imperioses, en el desinterès i la generositat. En síntesi, en que es pensa bé dels altres i es fa bé als altres.

La vellesa no és un mal, ni trista, ni depressiva. El mateix envellir és un motiu d'alegria, perquè s'ha arribat a un estadi de la vida humana en el qual queda reflectida tota una vida i es poden assaborir els seus fruits.

L'home vell gaudeix de la pau i l'alegria, perquè l'amor no envelleix mai.

I creïem que per tot això, val la pena aquest treball diari, conjunt entre tots nosaltres i vosaltres. I és amb aquesta comunicació que aprendrem tots de tots.

Aquest article va ser redactat i llegit amb motiu de la 1ª Trobada de familiars i amics dels avis residents del Cenacle que fou el 4 de novembre d'enguany.

Associació "CASA FAMILIA EL CENACLE"

UN AMIC INOBLIDABLE

Ja fa cinc anys que ens vas deixar i a mi em sembla que va ser ahir, potser perquè, en el fons, no he sentit mai que ens hagis deixat del tot.

Són massa els records, els moments viscuts junts, compartint els nostres problemes, les nostres alegries, les nostres il·lusions, els primers amors,... com per oblidar-ho en tan poc temps; en la vida no es pot girar full com en un llibre i començar de nou. I això encara que en moments fa mal, també serveix de consol, que et senti encara aprop: AMIC.

Durant aquest anys molta gent ha pensat en tu. Primer va ser la preparació del Pregó de la Festa Major; quan anavem evocant el passat, aquells records que d'una manera o altra han marcat les nostres vides, vas aparèixer tu, perquè en la ment de tots nosaltres hi eres present i et vam voler retre un petit homenatge: "aquesta festa ens reuneix de nou a tots, als fills d'Ordal i que hi vivim sempre, als que viuen fora i avui tomen, als que un dia van conèixer el nostre poble i s'hi van quedar i en el pensament de tots nosaltres aquells que mai més podran tomar amb la seva presència, però sí que hi són en el nostre record".

Després va venir el sopar, un sopar en què hi erem gairebé tots, un grup de gent que després hem seguit camins ben diferents, alguns ens hem seguit relacionant regularment, d'altres de tant en tant, amb altres feia anys que no en vèiem, però amb un punt d'unió en comú: haver viscut junts una part important de les nostres vides.

Hi faltaves tu, però sols físicament, perquè hi eres present en els records compartits, en les vivències comuns i en les converses de molts dels que érem allà.

Per això, ara, et vull dir, en nom de molta gent d'aquesta gran colla que en un racó del nostre cor hi reservem un lloc per a tu: UN AMIC INOBLIDABLE.

Carme

FRASES FETES I DITES POPULARS

ESTRELLES:

*Estrelles tapades,
tempestes i pedregades.*

*Estrella brillant,
temps mudant.*

*Nit estrellada,
forta gelada.*

*Estrelles d'augment,
fred i vent.*

AL LLIT:

*Quan sóc al llit
només trec el nas,
i li dic, al fred,
no m'enganyaràs.*

*Al llit
de seguida al llit
la lluna ja ha sortit
correu tots cap al llit*

ENTRETENIMENTS

CURIOSITATS DE LA FÍSICA

La velocitat és un fet de la nostra vida. Quan correm en cotxe, anem a una velocitat i en un ascensor també; fins i tot anant a peu també anem a una velocitat. Perque existeixi el dia i la nit, la terra també ha de girar sobre si mateixa a una velocitat. T'has preguntat mai a quina velocitat ha de girar la terra perque es produeixi aquest fenòmen? Investiga-ho tu mateix abans de mirar la solució.

Necesites saber quants quilòmetres té la volta a la terra, passant per l'equador i quantes hores té un dia, per aplicar la formula $V=e/t$.

VA DE VUITS

8 8 8 8 8 8 8 8

Combina aquests vuit vuits de forma que la suma sigui mil. Matemàticament es pot fer. Tu pots? Prova-ho!

PER LÒGICA

Una ampolla costa 100 ptes. més que el seu tap. L'ampolla i el tap costen 110 ptes. en total. Quant costa l'ampolla ?

SOLUCIONS

$$\text{Velocitat} = \frac{\text{espai}}{\text{temps}} = \frac{40000 \text{ km}}{24 \text{ h}} = 1.666 \text{ Km./h}$$

CURIOSITATS DE LA FÍSICA

L'ampolla val 105 ptes. i el tap 5 ptes.

PER LÒGICA

$$888 + 88 + 8 + 8 + 8 = 1000$$

VA DE VUITS

NADAL:

Quan Nadal cau en dilluns,
riquesa a munts.

Nadal en dimarts
festes a grapats.

Quan Nadal cau en dimecres,
sembra marges i feixes.

Nadal en dijous
ocells a grans vols.

Nadal en divendres
any de moltes ovelles

Nadal en diumenge,
qui no compra pa no en menja

D'olives una per Sant Joan,
i cent per Nadal.

Per Nadal a casa
i prop de la brasa.

Per Nadal i per Cap d'Any,
cada ú amb el seu company.

ELS REIS:

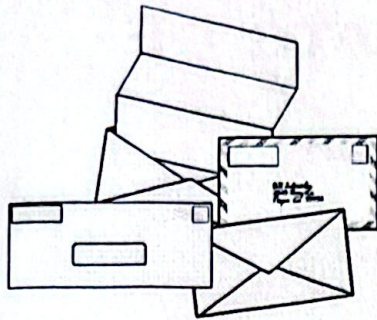
Els tres Reis,
que tots són vells,
duen barretina molla
amb cascavells.

Els Reis d'Orient
porten coses, porten coses;
els reis d'Orient
porten coses a la gent.
Un tros de pa
pel meu germà
un got de vi,
pel meu padrí,
i un tall de coca,
per la meva boca.

Ja vénen els Reis
de l'any passat,
i porten una coca,
del nas a la boca,
de la boca al nas,
tu no en tastaras.

Fins per Nadal
el dia ni creix ni neix
catric, catroc
encén-te, foc,
que hi ha un pobret
que es mor de fred.

UN TOC D'ALERTA

Voldria fer un toc d'alerta a la junta de l'Ateneu respecte el descontrol en el cobrament de la quota de socis.

És evident que totes les juntes que hem dirigit, al llarg de molts anys, la tasca de gestió de la nostra societat (L'Ateneu) han tingut i tenen la seva personalitat, i és bo que així sigui doncs no tothom tenim ni el mateix esperit ni les mateixes idees, innovadores o conservadores; de totes maneres cal suposar que tot es fa amb la màxima il·lusió i

honradesa.

No obstant crec que és bo per aquesta "societat" no trencar lligams de maneres d'actuar en la transició d'una junta a una altre, ja que la història no comença ni acaba cada vegada que es renova una junta, doncs hi ha unes línies generals i si més no uns estatuts que s'haurien de respectar.

Dic tot això amb aquest preàmbul, perquè estic notant una certa "deixadesa" en portar al dia el llistat que conformen tots els socis/es de l'Ateneu.

He demanat en assemblees i fora d'elles que es poses en el tauler d'anuncis cada any el nom i l'adreça de cadascun dels socis/es de l'Ateneu amb les altes i baixes i dels que estan al corrent dels pagaments i els que encara no han pagat.

Aquest llistat permet, si més no, sortir de dubtes quan un es fa la pregunta si aquell o aquella que veiem tot sovint dins del recinte de l'Ateneu són o no socis/es i si ho són tenir la certesa de que estan al corrent del pagament de la quota.

Crec que aquesta norma la qual es va aplicar quan jo vaig ser un membre de la gestió de la Junta, i es va aplicar regularment cada any, va donar els seus fruits, doncs a ningú agrada (a no ser que es sigui un "cara", que també n'hi ha), veure's al llistat de morosos, o que ni tant sols sigui soci/a.

Ja sé que és una mica violent haver "d'escometre" algú per aquest assumpte, però si volem obrar justament amb els que compleixen, no ens toca cap més remei que posar en evidència aquells/es que es registren a pagar la quota de socis.

Jaume Soler Vendrell

(SENSE TÍTOL)

En referència a l'article "Un toc d'alerta", i tot i agraint qualsevol suggerència en la tasca de gestió de l'Ateneu, volem recordar que, si volem ser coherents i "respectar" els estatuts, i en concret l'article 31, no podem exposar públicament una llista de socis abans del 31 de desembre d'enguany, ja que seria una falta de respecte pels qui encara poden fer efectiva la seva quota.

A més, amb la incorporació de les dones com a socis de l'Ateneu, la Junta està elaborant un cens molt complet de tots els habitants d'Ordal, a fi i efecte de portar un control en el cobrament de les quotes, el qual "sí que està al dia".

No cal posar en dubte que tota aquesta tasca es fa amb la màxima il·lusió i honradesa.

PROPERES ACTIVITATS DE L'ATENEU

25 de DESEMBRE

Teatre:

"UNITS per la CALUMNIA"

Grup: Terra Baixa

1 de GENER

Vetllada Nadalenca

5 de GENER

Cavalcada de Reis

21 de GENER (St. Sebastià)

Festa del Soci

- A les 8'00h del matí,

ESMORZAR MIXTE

(sota la piscina municipal) per a tots els socis.

- A les 7'00 de la tarda:

BALL DE SOCIS amb el DUET MARAMS.

Diada exclusiva per els socis de l'Ateneu.

Col.laboradors:

- Arcs
- Casablanca
- Fmlia. Casas Marcé
- Sr. de Camps

17 de FEBRER

Carnaval (es passarà programa a part en el seu moment)

3 de MARÇ

Festa de l'Arbre

- A 2/4 de 2 del migdia:

Ballada de Sardanes i Vermut Popular.

Col.laboradors:

- Ajuntament de Subirats
- Federació d'Ateneus de Catalunya
- Comercial Cal Pelegrí
- Bar Bodega Casablanca

NOTA:

Us informen que si teniu ganes i us fa il.lusió presentar algun escrit ja sigui informatiu, narració o poema, etc... us adreceu a qualsevol persona de l'equip de redacció.

COL-LABORADORS:

Grup Terra-Baixa
Gemma Casas
Isidre Bages
Antoni Soler
Mossèn Josep
Lúcia Casas
Josep Casas
Paton Soler
Montse Miró
Silvia Blas
Mª Àngels Curto
Anna Bosch
Tocaferro
Kim Cervera
Gris
El Cenacle
Marc Vendrell
Eudald Vendrell
J.V.R.
Antoni Gallart
Jaume Soler
Carme
Cèlia (Cornella)

I' d'arxíu no és la responsable del contingut dels treballs publicats i signats pels autors respectius, ni comparteix necessàriament el criteri dels mateixos.